

Heeft het Iraanse Verzet geen sociale machtsbasis in Iran?

Een van de sprekers op de **Henriette van Lynden Lezing** op 4 juni 2015 is Mehdi Khalaji. Hij vervangt Iran lobbyist Trita Parsi.

Op 28 april 2015 reageerde Mehdi Khalaji in een tweet op de uitnodiging aan NCRI-leider Maryam Rajavi om (middels een videoverbinding) te spreken voor een subcommissie van het Amerikaanse congres (zie <https://www.youtube.com/watch?v=Wa9UJIMkZTs> voor de toespraak). Volgens Khalaji was deze uitnodiging helemaal fout, omdat de MEK (Mojahedin-e-Khalq) en hun leiders, Massoud en Maryam Rajavi, geen sociale machtsbasis in Iran hebben.

Mehdi Khalaji @MehdiKhalaji · 28 apr.

Absolute mistake by [#congress](#) to invite [#MEK](#) [#rajavis](#) have no social power base in [#iran](#)

Het ontgaat mij waarom iemand een sociale machtsbasis moet hebben om voor een hearing van het Amerikaanse congres te worden uitgenodigd. Heeft het ministerie van buitenlandse zaken de heer Khalaji vanwege zijn deskundigheid uitgenodigd of is dat gebeurd vanwege een veronderstelde sociale machtsbasis in Iran? Maar afgezien daarvan: Hoe weet Mehdi Khalaji zo stellig dat de MEK en de Rajavi's geen sociale machtsbasis in Iran hebben?

De sociale machtsbasis van de MEK direct na de Iraanse Revolutie

Volgens een vrouwelijke aanhanger, Ladan Pardeshenas, had de Mojahedin veel steun onder jonge en goedopgeleide Iraniërs:

"I was attracted to women's activism the first time I saw Mojahedin leader Ashraf Rajavi. She was speaking at a meeting about women's liberation. I met with her. She had a lot of permanent injuries from her torture in the Shah's prisons, and was deaf in one ear. She spoke in a very calm, dignified manner. This experience was very exciting to me. A woman who had resisted so adamantly; this was a whole new concept for me. Two years later, when I saw her bloodied body at Evin Prison, I swore that I would follow in her footsteps to my last breath. Ever since that day, I have been in love with women's activism. To me, whatever step a woman takes against dictatorship has tremendous value.

In his first speech, after the overthrow of the Shah in 1979, Mojahedin leader Massoud Rajavi identified freedom, democracy and equality as the crucial issues and warned that religious fundamentalism was the primary obstacle to democracy. The Mojahedin always stood for freedom and equality, whether the issue was women or religious minorities. When the fundamentalist regime began talking about enforcing an "Islamic" dress code, it was the Muslim Mojahedin who came out into the streets to protect the women protesters from attacks by the regime's mobs. On the day of that speech, I realized I did not want to lead a comfortable life, while the underprivileged women of my country were crushed under the dictatorship of the mullahs. During those days, most of the Mojahedin's supporters and activists were young and educated, which also drew me to them. Women became more and more active in the movement, and now women have an unprecedented role in the leadership. This is especially remarkable for the Middle East and Iran." (<http://welleweerd.net/iran/ladanpardeshenas.pdf>)

Op 20 juni 1981 bracht de Mojahedin grote mensenmassa's op de been als protest tegen de mensenrechtenschendingen in Iran en voor politieke vrijheid en de vrijlating van duizenden politieke gevangenen: "...in vele steden verschenen enorme mensenmenigten, vooral in Teheran, Tabriz, Rasht, Amol, Qiyamshahr, Gorgan, Babolsar, Zanjan, Karaj, Arak, Isfahan, Birjand, Ahwaz en Kerman. De betoging in Teheran bracht niet minder dan 500.000 vastberaden mensen bijeen. Waarschuwingen tegen betogingen werden constant op de radio en televisie omgeroepen. Aanhangers van de regering raadden de mensen aan thuis te blijven: de Organisatie van Nabavi van de Mojaheds van de Islamitische Revolutie smeekte de Iraanse jeugd bijvoorbeeld om hun levens niet te verspillen in het belang van 'liberalisme en kapitalisme'. Vooraanstaande geestelijken verklaarden dat betogers, ongeacht hun leeftijd, behandeld zouden worden als 'vijanden van God' en bijgevolg ter plekke gedood zouden worden." (<http://welleweerd.net/iran/missie-rapport-NL.pdf> pagina 10).

De sociale machtsbasis van de MEK 25 jaar later

Zo'n 25 jaar later bleek de Mojahedin nog steeds een sociale machtsbasis in Iran te hebben. In 2007 meldde verslaggever Jean Lure vanuit Teheran: "De waarheid is dat de moellahs bang zijn dat de eisen van het volk zich door het land zullen verspreiden en onbeheersbaar zullen worden, zoals ze dat tegen het einde van het tijdperk van de sjah deden, en op die manier het regime ten val zullen brengen. De opkomst van het schrijven van leuzen op de muren in grote steden ten gunste van de Mojahedin-e-Khalq roept in het brein van de moellahs bittere herinneringen op. ... Er is een grote afstand tussen het volk en degenen die hen regeren. De vraag is: zal het regime in staat zijn om een opstand van het volk door verscherpte onderdrukking te voorkomen, zoals het dat in het verleden heeft gedaan? ... Terwijl de Amerikanen en de Europeanen over het succes van de besprekingen met Iran kibbelen en van een respectabel resultaat in het nucleaire dossier en Irak dromen, zijn de Iraanse regeerders erg bezorgd en gealarmeerd. Niet vanwege onuitvoerbare buitenlandse militaire aanvallen, maar vanwege de steun van het volk voor de Mojahedin-e-Khalq. De MEK heeft veel aantrekkingskracht op de jongeren die na de revolutie geboren en grootgebracht zijn. Het regime is doodsbenauwd voor toegenomen protesten als gevolg van internationale sancties." (<http://ncr-iran.org/en/news/iran-resistance/3867-africa-asia-monthly-iran-indications-of-a-volcano>)

Bij de grote demonstraties medio 2009 waren er twee groepen demonstranten. De eerste groep had op Moussavi gestemd en had als kenmerkende leus: "Waar is mijn stem?" Er waren echter ook veel demonstranten die in het geheel niet hadden gestemd. Hun leus was "Weg met de dictator!" Leuzen met dezelfde strekking waren ook tijdens de Ashura protesten in december 2009 en tijdens de protesten in februari 2011 te lezen en te horen. Volgens Iraanse media waren dergelijke leuzen het bewijs dat de Mojahedin-e-Khalq (MEK) de motor achter deze protesten was: "The Monafeqin [hypocrieten, de term waarmee het Iraanse regime de Mojahedin-e-Khalq aanduidt] directed the uprisings on Ashura [27 december 2009]. We have evidence to prove that. The slogans that the Monafeqin had posted on its sites since December 7 were the same slogans that the rioters were chanting on Ashura. Great Imam [Khomeini] said that the Monafeqin are 'Mohareb' [vijanden van God] and if anybody inside the country cooperates and collaborates with the Monafeqin, he has joined them and is 'Mohareb' and his blood could be spilled with impunity." (News Network (Islamic Republic of Iran Broadcasting), December 30, 2009)
"The nature of the uprisings on February 14 [2011] were similar to the uprising on December 27, 2009, where people chanted 'death to the principle of the Velayat-e Faqih (absolute clerical rule).' Those who caused the Ashura uprising were the same ones who created the criminal uprising on February 14. The footprints of the MEK could clearly be seen in the February 14 uprising." (News Network (Islamic Republic of Iran Broadcasting), February 16, 2011)

Sociale machtsbasis van de MEK: een nachtmerrie voor de Iraanse leiders

In een toespraak op 24 maart 2014 in Washington zei Europarlementslid Marietje Schaake onder meer: "It was remarkable that in each and every meeting that we had, we were criticized as Europeans because there are some members of our parliament who meet the MKO, and it was clearly a very sensitive issue...There was real concern on Iranian side for such meetings taking place." (<http://www.c-span.org/video/?c4488213/irans-obsession-pmoi-mek>). Marietje Schaake vond het opmerkelijk dat de Iraanse leiders zich zo druk maken over de MKO (Mojahedin Khalq Organisation), omdat zijzelf de Mojahedin en de NCRI niet als geloofwaardige gesprekspartners ziet. De Iraanse leiders hebben meer dan 20 jaar lang de boodschap laten verspreiden dat de MEK geen basis in de Iraanse samenleving heeft, maar zelf weten ze natuurlijk wel beter. N.a.v. de recente protesten in Iran waarschuwde Opperste Leider Khamenei dan ook in een toespraak op 9 mei 2015 indringend tegen "de vijand": "Gelukkig is het land vandaag niet verwickeld in een militaire oorlog, maar wel in een politieke oorlog, een veiligheidsoorlog en vooral in een culturele oorlog. Dat betekent dat er sprake is van oorlog en iemand die dat niet weet, zal verder slapen. Het is voldoende om niet te beseffen dat de vijand op het punt staat om aan te vallen, niet te beseffen waar de aanval vandaan komt en hoe de aanval is, om er zeker van te zijn dat je zult falen." (<http://ncr-iran.org/en/ncri-statements/iran-protests/18273-iran-anti-regime-protests-continued-despite-crackdown>).

Albert Welleweerd, 16 mei 2015